

Regeringskansliet Infrastrukturdepartementet
i.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss om Energimarknadsinspektionens rapport Kapacitetsutmaningen i elnäten samt promemorian Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamhet

Er beteckning: I2020/03164

Sammanfattning

Länsstyrelsen Östergötland ser positivt på att rapporten har tagits fram med förslag på handlingsplan för att lösa kapacitetsutmaningarna i elnäten. Det är viktigt att vidareutveckla tidigare föreslagna initiativ att få till stånd en tydligare planering av elnäten med sikte på ökad kapacitet och mer flexibilitetstjänster. Länsstyrelsen Östergötland anser dock att handlingsplanen behöver utvecklas så att frågor om elnätens robusthet samt totalförsvarets framtida behov av elförsörjning kommer med i elnätsplaneringen.

Utredningens förslag

Länsstyrelsen Östergötland har inget att erinra mot föreslagna författningsändringar.

Med anledning av förslagen i promemorian *Ökade incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamheten* vill Länsstyrelsen dock påpeka att smarta elnät bör främjas för att öka flexibilitet i både elanvändning och elproduktion och inte ställas mot en ökad elnätsutbyggnad, eftersom båda lösningarna behövs för att minska kapacitetsproblemen.

Länsstyrelsen Östergötland ser positivt på att en handlingsplan tas fram för att komma framåt med utmaningarna i elsystemen. Särskilt viktiga utvecklingsområden här är förbättrad planering och koordinering vid utveckling av elnäten samt förbättrade anslutningsprocesser. Enligt vår uppfattning bör länsstyrelsen i egenskap av ledande och samordnande regional myndighet ha en viktig roll i dessa processer. Frågan behandlas inte närmare i rapporten och bör förtydligas inför det fortsatta arbetet.

Det är bra att bakgrundsanalysen behandlar regelverk och andra frågor om elnätens driftsäkerhet i beredskapsperspektiv. Dessa blir i framtiden än viktigare till följd av höjd säkerhetspolitisk ambitionsnivå och ökat elberoende i takt med energiomställningen. Länsstyrelsen Östergötland är därför mycket förvånad över att dessa perspektiv inte finns med som utvecklingsområde i handlingsplanen och inte heller i det skisserade upplägget för framtagande av nätutvecklingsplaner. Länsstyrelsen ser det som mycket angeläget att förslaget

bearbetas vidare så att relevanta totalförsvars- och beredskapsaspekter inkluderas i processen med att utforma framtidens robusta elnät.

Gällande att Ei ”rekommenderar att flexibilitetsmarknader i möjligaste mån äger rum på nationell nivå för en ökad likviditet jämfört med lokala marknader” uppmärksammar Länsstyrelsen Östergötland att konsekvensanalys bör göras för att utreda hur detta påverkar utvecklingen av nytänkande och innovativa lösningar som idag skapas på lokal nivå.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen Östergötland vill framhålla vikten av att energikapacitet och energiförsörjning planeras för att stödja en god utveckling ur ett näringslivs- och tillväxtperspektiv. Både ur företags- och utvecklingsperspektiv är det av yttersta vikt att kapacitetsutmaningen hanteras så att energiförsörjningen är fungerande, stabil och redundant. Det är också viktigt med incitament för kostnadseffektiva lösningar i elnätsverksamheter så att en långsiktighet premieras.

Många näringsverksamheter är idag stora förbrukare av el i den dagliga verksamheten och en stabil tillgång påverkar företaget förmåga att fortsatt bedriva verksamhet. Elförsörjning är också avgörande för innovationer som hanterar miljö- och klimatutmaningar. Det är viktigt, för ett industri- och hightech-län som Östergötland, att förslaget inte påverkar industri- och innovativa företag på ett negativt sätt vilket vi inte bedömer vara fallet enligt underlaget och föreslagen lagändring. Det är positivt att det kan leda till ändrade beteendemönster, som genom val av smarta lösningar ger miljömässiga vinster på sikt.

Enligt den inventering som rapporten refererar till har Östergötland/Sörmland idag god nätkapacitet idag men riskerar att få ett försämrat läge 2030 om inte kapaciteten förstärks. Länsstyrelsen kan inte bekräfta denna behovsbild men ser gärna att fördjupade inventeringar genomförs i samband med kommande elnätsplanering. Det är viktigt att de regionala ambitionerna för omställning till ökad elektrifiering vägs in i dessa inventeringar.

En viktig åtgärd för att motverka kapacitetsproblemen i elnätet är att främja lokal planerbar elproduktion, som exempelvis fjärrvärme. En utbyggd fjärrvärme kan förutom att leda till en ökad elproduktion, minska effektbehovet under kalla vinterdagar då värmepumpar som tappar i effektivitet i takt med ökande kyla kan ersättas av förnybar fjärrvärme. Länsstyrelsen ser därför gärna att närmare analyser genomförs av fjärrvärmeanläggningarnas roll vid utformning av framtidens elnät.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Ann Holmlid med länsarkitekt Jan Persson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Näringslivs- och tillväxtdirektör Madeleine Söderstedt Sjöberg samt Energi- och klimatstrateg Oskar Klingvall medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.